

Шоломинська гімназія
Давидівської сільської ради
Львівського району
Львівської області

**«Смійся, лютий враже!
Та не дуже, бо все гине,
- Слава не поляже»**

**«Історія боротьби, самовідданості,
жертвності та невимовного болю»**

Робота

на XXIII Всеукраїнський конкурс
учнівської творчості
«Об'єднаймося ж, брати мої!»

Автор: учень 9 класу

Белов Владислав Андрійович

Керівник: спеціаліст I категорії відділу освіти,
молоді та спорту Давидівської сільської ради

Зоряна Данилко

вчителька української мови та літератури:

Оксана Деменчук

2024

Вступ.

24 лютого 2022 року росія напала на Україну, розпочалось повномасштабне вторгнення. Українські міста та села прокинулись від звуків сирен та вибухів. Тисячі людей тоді встали на захист нашої Батьківщини. Військкомати були переповнені жінками та чоловіками, кому не дозволяло здоров'я служити, той записувався до лав територіальної оборони, щоб хоч якось бути корисним своїй державі.

На жаль, тисячі чоловіків, не гребуючи засобами, і, «піджавши хвоста», втекли з нашої держави, але, думаю, що кожен сам рано чи пізно відповідь за свій вчинок. І сам зрозуміє, чи все він зробив для перемоги України.

Мій батько – Андрій Белов, взявши до рук зброю, встав на захист України і зробив усе, щоб її захистити.

Я – Владислав Белов, розповім його історію, котру почув за 9 днів його перебування у відпустці.

Мене звати Владислав, мені 14 років. Я дуже люблю подорожувати, спостерігати за оточуючими, за змінами в будівництві, суспільстві, природі. А ще більше люблю слухати. Я знаю, як співає кожна пташка, як співає річка чи струмок, як розмовляють між собою звірі. Скажу так, що за своє життя я чув дуже багато звуків, в основному вони були приємні та уособлювали радісні події життя людей та навколишнього світу.

Усе змінилося в одну мить. 24 лютого 2022 року я прокинувся о 04.30 год. не від лагідного голосу мами, а від дрижання землі та гучного звуку сирени, яка сповіщала про початок повномасштабного вторгнення росії.

В ту ніч я зрозумів, що моє життя поділиться на до та після, і воно вже ніколи не буде таким, як до 24 лютого.

Чому? Бо тривожний рюкзак був зібраний не лише для мене та моєї сестри Ангеліни, а й для мого батька Андрія. Вміст батькового рюкзака суттєво відрізнявся від наших, там не було ласощів, усяких дитячих дрібниць. Там була тепла форма, вода, термобілизна, балаклава, зігріваючі пакети, стрілецька зброя, а за день до повномасштабного вторгнення з'явився бронежилет 6 класу, кевларовий шолом та тактична аптечка. Я не чув розмови матері з батьком, але її заплакані очі говорили самі: «Добра не буде...»

Мій батько Андрій Белов половину свого життя присвятив військовим справам. У 1991 році, в віці 12 років, вступив в УСС (легіон Українських Січових Стрільців), історія якого розпочинається у 1913 році). У 1999 році розпочинає службу в морській піхоті міста Севастополь, де отримує перше та останнє звання – молодший сержант. 25 лютого 2022 року тато вступає в лави ЗСУ. Мама до обіду з ним не розмовляла, але на вечерю ми зібрались усі, вона йому висказала все, що думала. Він мовчки слухав, а тоді сказав: «Яно, я так вирішив, хіба ти не розумієш, якщо не я - то хто? Коли повернусь - ми доробимо все, що запланували, здійснимо мрію Владислава, все в нас буде добре. Ти ж не хочеш, щоб москальський чобіт топтав нашу землю?» Мама встала, мовчки поцілувала його в чоло, її очі були повні сліз та жалю, було видно, що вона не все сказала, але видавила з себе тільки: «Гаразд».

26 лютого я прокинувся від гучного плачу, адже батько в повній екіпіровці їхав на війну. Мама плакала так, як ніколи, я ще собі подумав: «Чого так вити? Адже мій тато розумний чоловік, якщо він їде, значить так треба».

Війна для мого батька розпочалась з 27 лютого у м. Буча. Він передзвонив, що приїхав на місце призначення, а далі тиша...

29 лютого тато передзвонив, чесно, я ніколи не чув від нього таких лайливих слів. Тоді він сказав: «Яно, я за все своє життя не бачив такого жаху, як тут. Мирні люди лежать розстріляні з зав'язаними очима та зв'язаними руками і ногами, сотні згвалтованих жінок, серед них є також діти. Багато людей поховані живцем у братських могилах, зруйнований міст у Бучі, через який відбувалася евакуація мирного населення. Розстріляні автівки з написом «Діти». Часто людей розстрілювали лише за те, що вони виходили на вулицю. Зруйновано багато будинків, під завалами можуть бути люди. Також знищено наш знаменитий на весь світ літак «Мрія» - символ величі українського народу. Дуже страшно. Я не хочу, щоб ти та діти таке пережили». Тоді я для себе зрозумів, що росія - наш найзапекліший ворог і тато усе робить правильно.

Далі тиша ... Батько перестав телефонувати. Мама, наче тінь, ходила по хаті, її очі говорили без слів.

8 березня - довгоочікуваний дзвінок, дуже короткий, але змістовний: «До мене не телефонуйте. Зв'язок поганий. За можливості буду писати у «Signal». Дуже вас усіх люблю. У нас все добре. Не переживайте». Мама відповіла, що ми його дуже любимо і чекаємо, але відповіді не почула - зв'язок обірвався.

Пізніше я почув, що в той час тато був уже в Маріуполі, там було відсутнє світло, вода, опалення, зв'язок, продукти першої необхідності. Як він туди потрапив? Зголосився їхати добровільно. З його розповіді, дорога до міста була важкою. Спочатку їхали транспортом, потім йшли пішки, в місцях, де не було можливості йти, то повзли цілу ніч, щоб об'єднатись з іншими воїнами, і їм це вдалося.

Розвиднілось, батько мав можливість оглянутись та оцінити, що відбувається навкруги. Тоді він мені сказав, що тоді, під Києвом, він подумав, що бачив уже все. Але помилявся.

Маріуполь – красиве, молоде, з розвиненою інфраструктурою місто. До початку війни місто Марії вважалося промисловим центром нашої країни, де можна було почути усі мови світу. З перших днів повномасштабного вторгнення його просто стирали з лиця землі.

За короткий час росіяни перетворили Маріуполь на місто мертвих... Людські тіла лежали повсюди, в кожному дворі стояли хрести, потім людей вже не ховали, бо просто не було кому.

У Маріуполі батько навчився розуміти скільки в тебе є часу, щоб вижити. Коли стріляє артилерія, чутно довгий і протяжний свист. Міни летять повільніше, а снаряди від гаубиці швидкі. Щоб вижити, потрібно негайно падати в будь-яку ямку чи просто на землю, так є шанс залишитись живим.

Системи залпового вогню «Град» та «Смерч» при пострілах видають звук, схожий на шарудіння, оскільки ракети випускають одну за одною, звук ракети видає свист. Якщо гарна погода та навкруги тиша, цей свист чути на великій відстані. Ракети з градів летять помаліше, зі смерчу швидше. Коли чутно такий звук, людина має секунд 10, щоб сховатись чи просто впасти на землю.

Коли летить крилата ракета, чутно гучний свист, від неї може врятувати лише укриття.

Найгірше - це авіаналіт, наслідки від нього страшні. Спочатку чутно звук літака - гудіння в небі. І чим звук гучніший, тим він ближче до тебе. З наближенням залізного птаха зростає небезпека, адже з нього можуть скидати авіабомбу. Після авіанальоту залишається лише велика воронка від вибуху. Вона може знищити будинок, шанс залишитись живим після авіанальоту мізерний.

Саме в Маріуполі батько вперше побачив «фосфорний салют». Казав, що краса надзвичайна, а мерехтливі вогники, плавно опускаються на землю, вкриваючи все навкруги. Кому не пощастило і він спіймав цього вогника - той труп.

Фосфор знищує все, людина горить живцем, разом зі своїм будинком та оточуючими, від нього немає порятунку.

Є ще одна особливість обстрілу: людина чує свист, гуркіт, але не чує кулі, яка летить в неї. Батько любив казати: «Моя куля буде особливою, я її обов'язково почую...»

Мій батько не був на Азовсталі. Але спілкувався з азовцями. Казав, що спецназ проти них відпочиває: «Це люди надзвичайно витривалі, з непоборною жагою до життя, силою духу, витривалості, моральної стійкості та патріотизму. Вони поділяться останнім, ніколи тебе ніде не забудуть, не мають страху та «ниткою на ходу людині можуть серце поставити...» На таких, як вони, треба рівнятись».

Батько вижив... Але казав, що лише завдяки хлопцям, котрих зустрів в Маріуполі.

Один з них – Олександр, якого називали «кулею». Він міг тримати позицію, імітуючи, що її захищає семеро людей, а насправді з різної зброї стріляв сам. Він був дуже швидким, та нічого не боявся. Після одного з авіанальотів втратив дружину, синів та матір.

Він жив лише заради помсти. Хотів повернутися до свого будинку, щоб поховати їх, але той склався, наче картковий, а їхнього під'їзду не було взагалі. Потім дім тлів від фосфору. Ті, що пережили авіаналіт, згоріли в ньому живцем. Зі слів Олександра, люди гинули в кожному підвалі, бо боялися виїжджати, адже машини розстрілювали, а також необхідно було на блокпості пройти фільтрацію. Москалі допитували, перевіряли телефони, роздягали, забирали гроші, машини, якщо їм щось не подобалось - вони розстрілювали, або забирали людину в сторону. Доля тих кого забрали - невідома.

Ще батько згадував Вову, якому тоді було лише 22. В Маріуполь він приїхав у перші дні війни, адже його батько служив в «Азові».

Чим він запам'ятався? У нього були голубі, наче море, очі, але без іскри до життя. Після контузії він почав втрачати слух, зле ставало з пам'яттю, і він дуже переживав, чи зможе надалі повністю контролювати своє тіло.

При авіанальоті його хвилею відкинуло на три метри та засипало землею, живцем похований Вова був до 5 хвилин, коли хлопці його викопали - ознак життя не було. Він думав, що помер, відчував, як відмирає кожна клітина його тіла, дякувати Богу, його вдалось врятувати. Після цього випадку він став дуже мовчазний, але постійно усміхався та повторював, що має повернутися додому з перемогою. Планував завершити незакінчені справи, подзвонити до родичів своєї мами в Санкт-Петербург і сказати, що він та його батько – бандерівці, що мама нарешті стала справжньою патріоткою, і родичів в росії у нього більше нема, бо вони вбивці.

Батько бачив, як розбомбили лікарню та пологовий будинок у Маріуполі. Розказував, що тоді загинуло багато дітей та цивільних. У лікарні стояв запах паленого тіла, на коридорі всюди лежали поранені люди, були місця на коридорі, що якщо б ти йшов босий, то нога по кісточку була би в крові. Трупів не було можливості за законом поховати, людей хоронили в братських могилах. Тато казав, що Маріуполь був відносно проросійським містом, українську мову там можна було почути вкрай рідко, але з ким би ти не говорив, ніхто з місцевих не чекав росію, всі називали себе українцями. Важко навіть уявити, які звірства чинили б росіяни на заході України, якщо вони так жорстоко поведуться на території, яку завжди називали братньою і зовсім не дотримуються правил та законів війни.

Як батько вибрався з Маріуполя я не знаю. Пам'ятаю, що в кінці березня він подзвонив, щоб ми виїжджали до бабусі в Італію. На що мама відповіла, що поїде тільки за умови, що він поїде разом з нами. Тато відповів, що це неможливо. По-перше, чоловіків не випускають, по-друге, захищати свою землю - це його обов'язок, а по-третє, він не може залишити своїх хлопців, вони йому наче друга сім'я.

Мама тоді сказала, що знає, як його друг Сашко перейшов угорський кордон пішки, щоб бути поруч із сім'єю. Батько відповів, що також знає, але додав, що вся група не перейшла, дехто повернувся назад, а це означає, що весною з них будуть підсніжники, бо не кожному дано подолати такий довгий шлях в мороз

без спеціального одягу та взуття, а також, що це дорога в один кінець, адже назад в Україну він вже ніколи не зможе повернутися. Також додав, що не кожен може воювати, а Сашко передав 5 тис. євро на машину для нашої бригади, якщо буде допомагати нам на постійній основі, то така допомога для нас дуже цінна, будь-який вклад в армію наближає нашу перемогу. На цьому їхня дискусія була вичерпана. Ми нікуди не поїхали, а мама з усіх сил намагалась допомогти татові знаходити та купувати все, що йому потрібно.

Тато телефонував, але розмови були короткі, бувало, що попереджав, що телефонувати якийсь час не буде; прийде з завдання, тоді набере або напише, інколи від нього не було звістки більше тижня. Мама нічого не казала, але в такі дні ходила сама не своя, страх її з'їдав зсередини. Я чітко пам'ятаю, як тато подзвонив 30 грудня 2022 року привітати нас із прийдешнім Новим роком, бо 31 йде на завдання, а також розказав, що незабаром приїде у відпустку. Ми тоді так зраділи...

Після цього мама рахувала дні до березня, а я все думав, як батько прийде, я все його розпитаю. Мені так цікаво, де він був, що таке “нуль”.

Тато приїхав додому 12 березня 2023 року на 10 днів. Два дні в нас постійно були гості: родичі, сусіди, просто знайомі. Кожен щось запитував, але батько відповідав неохоче.

Як сьогодні пам'ятаю 14 березня, я зайшов до спальні, ліжко було застелене, а батько спав на підлозі, я одразу зрозумів, що не все так добре, як він каже, і його очі бачили смерть дуже близько. Я сів поруч з ним і кажу:

- Чому ти не спиш на ліжку?

- Не можу, сину.

-Я так хотів з тобою поговорити, ти вже третій день вдома, а зі мною так і не говорив. До тебе постійно хтось дзвонить, ти ніби з нами, а водночас не тут. Невже тобі хтось дорожчий ніж ми?

- Сину, як ти можеш таке казати. Ви - мій світ, сенс мого життя. Заради вашого майбутнього я пішов захищати нашу землю, щоб ви ніколи не бачили жаху війни.

Тато говорив так спокійно, що мені було страшно від думки, що я можу почути далі. Але як я вже писав, я дуже люблю слухати, тому наша розмова перейшла на другий рівень.

Тато запитав, що я хочу почути, він мені все розкаже, але є умова: «Нічого не питати за березень 2022 і нічого не розказувати мамі».

Я кивнув головою, батько лагідно погладив мене по плечах, додавши: «Питай, бо не знаю, коли ми зустрінемося наступного разу і ось так спокійно зможемо поговорити, і чи взагалі ще...»

Речення він не закінчив. Просто сказав: «Якось буде».

З розповіді батька я дізнався, що з квітня він закріплений до складу 80-ї окремої десантно-штурмової бригади. Перш ніж усе розказати, тато попросив, щоб я дізнався історію 80-ї окремої десантно-штурмової бригади, щоб зрозуміти, чому для нього так важливо, хто його побратими. І я все дізнався, як і обіцяв.

Бригада була створена в березні 1955 року, тоді її називали 80 парашутно-десантний полк. Перше місце дислокації полку - м.Ганджунай. У 1960 році полк розташовувався в Баку та був включений до складу 104-ої повітряно-десантної дивізії. 19 грудня 1979 року військова частина була передислокована в м. Хирів Львівської області. Саме 19 грудня 80-а окрема десантно-штурмова бригада відзначає День створення військової частини.

В січні 1980 року десантно-штурмовий батальйон бригади виконував бойове завдання в Афганістані. У 1986 році офіцери та прапорщики бригади приймали участь у ліквідації аварії на Чорнобильській АЕС. У 1990 році бригада була переорганізована в 224 Навчальний центр по підготовці молодших спеціалістів для повітряно-десантних військ. У грудні 1999 року бригада була переформована в 80 окремий аеромобільний полк. У квітні 2003 року полк передислоковано в м. Львів. У листопаді 2013 року полк переформовано у 80 окрему аеромобільну бригаду. 2016 року бригада була переформована на десантно-штурмову і отримала танковий підрозділ.

Бригада прославилась своїми десантниками, а також звільненням Слов'янська, обороною Луганського аеропорту, боїв за Щастя, Донецький аеропорт, Дебальцево, Авдіївку, Гостомельський аеропорт, Ірпінь, Ізюм, Бахмут.

21 листопада 2023 року президент України присвоїв 80 ОДШБр почесне найменування. Тепер вона має назву «80 окрема десантно-штурмова Галицька бригада Десантно-штурмових військ Збройних сил України».

На жаль, до цього моменту мій тато не дожив. Він так пишався, що служить у складі саме цієї бригади, що серед п'ятдесяти хлопців при відборі десяти він увійшов в цю десятку.

Далі я напишу, що саме я почув. Перше моє запитання було, чи страшно на війні?

Батько без емоцій відповів, що ні. Адже кожен, хто свідомо туди йде, не має страху до війни. Він має страх за своїх рідних, а також за своїх побратимів, адже кожного з них вдома хтось чекає. До речі, дуже важлива підтримка, впевненість, що тебе чекають – це додає сил.

- Тоді коли страшно?
- Страшно, сину, після бою збирати в чорний пакет своїх побратимів, з якими ти ще 15 хв. тому пив каву і слухав його плани на майбутнє.

Страшно закривати очі 24-річному хлопцю після мінометного обстрілу і бачити, як до нього дзвонить телефон, як на екрані висвітлює контакт «найдорожча мамуся».

Страшно слухати в трубку дикий плач, схожий на звірський, по ньому ти розумієш, що людина втратила найдорожче – сина, батька, чоловіка.

Страшно бачити вхідний виклик «кохана дружина» і знати, що вона поїхала народжувати, а Роман так і не дізнався про це, бо замість нього відповів Максим, він просто поставив у «Viber» + та сердечко, бо ми знали, вона цього не переживе, адже Оля сирота і він - сенс її життя, потрібно дати шанс народженню їхнього козака, і він народився за годину після смерті Романа.

Страшно, сину, коли жінка хоронить свого чоловіка, водночас носить під серцем дитя, йде біля його труни і під дією препаратів, котрі їй вкололи, вона до кінця

не розуміє, що сталося, а на цвинтарі її відпускає, тоді ти чуєш такий крик, що здригається земля, її горе не має меж, вона лягає на купу сиріої глини і просить відкопати його назад, бо не запам'ятала його обличчя. Її світ зруйнований, єдине, що її тримає на цьому світі – це ще ненароджене дитя, чиє життя вже також під загрозою.

Страшно ховати в братську могилу цілу сім'ю разом з маленькими дітками, яку розстріляли лише за українську позицію, а здав їх брат, який перейшов на іншу сторону.

Страшно, коли люди на окупованій території, щоб захистити своїх дітей, за ніч на городі риють землянку, і раз в два дні йдуть їм давати їсти по черзі з різних місць, щоб в разі чого хоч хтось залишився живий.

Страшно, коли ти залишаєш усе своє майно, а твоє минуле вміщається у маленький рюкзак, поруч з тобою маленькі долоньки і тобі нікуди йти.

Страшно, коли при виконанні завдання загинуло 8 із 10 побратимів, і ти не знаєш, як забрати важкопоранених живих, кого за ними відправити, бо посилаєш людей свідомо на смерть. І найстарший «Дед» зголошується добровільно, мотивуючи, що мене не шкода, я своє вже прожив. А їх звідти треба забрати, бо їх чекають вдома. І з Богом йому вдалося (казав, що молився безперестанку, усі молитви, які знав).

Страшно, коли в твоїй бліндаж вже десятий раз на день прибігає чорна кішка разом з собакою. Це означає, що за 5 хв. розпочнеться лютий обстріл і «вусата сепарка» прибігла нас попередити.

Страшно, коли вже третій день нема що їсти і ти йдеш на окуповану територію, бо знаєш, що там «сепари» розбили продуктовий магазин і точно ще можна щось купити їсти. Ти щасливий повертаєшся польовою дорогою з рюкзаком повним їжі та води, нахилиєшся і випадково бачиш червоне мерехтіння на землі, чуєш глухий свист і розумієш, що по тобі працює снайпер. Ти падаєш, молишся, повзеш... Потім сідаєш з хлопцями вечеряти і усвідомлюєш, що цей день міг бути для тебе останнім.

Страшно бачити, як горить наша техніка з бойовим екіпажем всередині, розуміти, що хлопці горять живцем і від них нічого не залишиться. Їхня броня - їхня смерть, їх могила.

Страшно, коли в складеному після обстрілу будинку чуєш крики, але нічого не можеш зробити, бо це вже другий приліт на цей об'єкт, ДСНС, котрі приїхали їх рятувати, також загинули.

Страшно, коли після виконаного завдання твою групу засікає ворожий дрон, і ти 10 годин непорушно лежиш в болоті, прикидаєшся мертвим, а далі чуєш поруч стогін і розумієш, що з перебитою ногою не зможеш одночасно дотягти двох побратимів.

Страшно, коли дівчинка-медик не має знеболюючого і шиє або ампутує кінцівки наживо.

Страшно, коли везеш у стабілізаційний пункт молодого бійця, який постійно жаліється на біль у ногах, ти тримаєш його за руку повторюючи, що все буде добре, а водночас бачиш, що ніг у нього нема.

Страшно, коли ти з друзями в оточенні, але маєш шанс вийти, проте розумієш, щоб вийшло 8 чоловік - один має залишитись та імітувати, що на позиції є люди. І коли залишається наймолодший, аргументуючи, що у кожного є сім'я, а він сирота, його ніхто не чекає, тоді страх переходить у невимовний біль, бо ти нічого не можеш зробити.

Страшно, коли ти сім днів в окопі вище колін в болоті, і продовжує падати дощ зі снігом, а на ранок передають мінусову температуру, і ти розумієш, що якщо ви не виконаєте сьогодні завдання, і вночі не повернетесь назад, то твоя група в таких умовах не доживе до ранку.

Страшно свідомо здаватися в полон, бо немає БК, знаючи, що там з нашими дівчатами та хлопцями роблять страшні речі, тому кожен завжди має з собою гранату. Для себе.

Страшно розуміти, що ти смертник, що кожен день може стати останнім. Саме тому на війні усі дії мають бути злагоджені, а підтримка побратимів безцінна. Ще хочу сказати, сину, молися, бо бувають хвилини, що здається все пропало,

надії немає, але, напевно, Божа сила не дає падати духом, продовжувати боротися далі.

- Тату, а хіба не страшно вмирати?
- Ні, адже вмираєш лише один раз і найголовніше - ти вже більше не бачиш того жаху та не відчуваєш болю, який приніс «руській мір».

Тато говорив і його голос ставав все сумнішим, а очі наповнювались слізьми, але він не плакав.

Тоді я запитав, чи може він мені розповісти про «нуль», чому всі так бояться туди йти?

- Нуль... Нульова позиція на фронті. Це, Владиславе, для непідготовленого воїна – смерть. Це місце – де не вщухають обстріли, де відстань до ворога ближче 1 км., хлопці кажуть, що чують як там дихає москаль. З кожним виходом на нуль ти розумієш, що ти впритул наближаєшся до своєї смерті. Коли ти йдеш туди на завдання, то залишаєш усі свої особисті речі, береш лише найнеобхідніше: зброю, таблетки, воду та сухпай.

Перед нульовою позицією тебе зустрічає мертво місто. Там немає жодної вцілілої будівлі, немає людей чи тварин, навіть диких. Земля випалена та вкрита вирвами від снарядів, дерева, наче покошені або спалені під корінь. Там немає нічого живого, але можна побачити кістки, а чий - невідомо.

Далі їдеш, потім йдеш на позицію... О, там страшно. Чому? Бо як тільки ти туди заходиш на місце, одразу відчуваєш запах паленої людської плоті, його ти не переплутаєш ні з чим. На полі ти бачиш, як щурі доїдають чийось плоть, тоді задумуєшся, щоб тільки тебе так не носили. До речі, вони часто таких розмірів наче коти. Лише Бог знає, кого чи що вони з'їли. А найгірше, що рештки тіл на полі не тільки «сепарні», серед них є й українські військові. Але їх ніхто не забирає, вони ще роками будуть вважатися безвісти зниклими, поки їх звідти не заберуть та не ідентифікують. Ти дивишся на це все і розумієш, що не хочеш так лежати, хочеш, щоб твоє тіло було ціле і поховане, щоб сім'я мала куди прийти помолитися, для кожного воїна це дуже важливо.

А далі, сину, нема коли думати, бо на нульовій позиції ти 7-10 днів. Буває таке, що гатять усім, чим мають, і ти не можеш навіть підняти голови з окопу. Як багато зброї винайшла людина, щоб вбивати...

Часто ти зовсім не спиш, або спиш 1-2 год. в цей період, але це за умови, що усю роботу ви виконуєте злагоджено. Буває таке, що хтось морально не готовий до побаченого, довго думає... І ти мусиш робити за двох. Твоє основне завдання – вижити та виконати наказ. Буває, що треба йти на зачистку, є такі хлопці, що свідомо відмовляються, бо думають, що їх омине. Але не розуміють, що якщо потрапили сюди, то їх омине лише при смерті.

Багато «хероїв» розповідають, що, будучи на нулі, втратили спорядження і їх оштрафував командир на тисячі – це не правда, на нульовій позиції є все, коли заходиш у «сепарській» бліндаж є все необхідне, аж забагато: зброя, набої, спорядження. Воно ніким не обліковане, часто хлопці беруть їхню зброю та БК і воюють нею проти них.

Коли ти повертаєшся назад - ти щасливчик, ти вижив. Але ти не можеш три-чотири дні нічого їсти, бо солодкий трупний запах увібрало твоє тіло, і ти на губах чуєш приторний солод, який не дає тобі їсти. Ти миєшся, переш свій одяг хімією, що виїдає очі, вдягаєш чистий, але запах тебе не залишає. Ти закриваєш очі і далі бачиш перед собою чорну землю, вона не дає тобі спати...

А як інші? Оцінити моральний і фізичний стан інших ти можеш по очах. У декого вони без емоцій, такий повернеться туди знов через завдання, в іншого вони скляні. Його туди відправляти більше не можна, його дух зламаний, а серце невідомо чи витримає, хтось безперестанку кличе маму та хоче жінки і випити. Його адреналін бушує, він п'є горілку, але нічим не заїдає і не п'яніє, через години три він готовий йти назад – він молодий, я б сказав, що часто така категорія в основному юна, такі першими готові йти на зачистку або повернутися на нульову позицію. Якщо я там можу бути 7-10 днів, більше не витримаю, то вони до чотирьох тижнів, приходять, миються, переодягаються, відсипаються і за два дні повертаються назад. Для них – це наче сафарі. Таким хлопцям треба віддати належне. Для нашої армії – вони безцінні. А як же якісь

мінімальні людські потреби в таких важких умовах? Ти п'єш маленьку таблетку і всі твої потреби зникають, ти йдеш і виконуєш завдання.

Від цих слів мені стало дуже моторошно, батько зрозумів і сказав: «На сьогодні досить, поговоримо наступного разу».

Я погодився. Далі мама покликала нас до столу, і вони почали вирішувати побутові питання.

Ввечері батько прийшов у мою кімнату і запитав, чи я завтра поїду з ним, я не питав куди, просто кивнув головою. Ми поїхали на базар, максимально швидко купили продукти. Я ще подумав, для чого було так рано виїжджати, якщо список для покупок такий короткий. Проте, коли ми почали їхати, я зрозумів, що ми не їдемо додому, а десь в інше місце. Оскільки заторів не було, то до пологового будинку на вул. Мечникова ми приїхали дуже швидко, я ще здивувався, до кого ми сюди приїхали, але батько, вийшовши з машини, витягнув великий чорний пакет, в якому було щось важке, тоді різко розвернувся і почав йти вниз - на Марсове поле.

- Дивися, сину, це ціна нашої свободи. Але це ті, кому пощастило повернутися додому.

Тато молився біля кожної могили та запалював лампадку, там ми були майже цілий день. Спочатку тато плакав, а потім просто мовчки підходив до кожної могили. Коли я запитав, чи він знав їх усіх, то почув у відповідь: «Не важливо знати, важливо пам'ятати і віддати шану, бо кожен з них віддав найцінніше – життя, і ми, живучи під мирним небом, повинні завжди це пам'ятати, бо поки є пам'ять - доти живе людина».

Тоді додав, що для того, щоб вони знайшли спокій, їм потрібна наша молитва, а не плач. В цей день я побачив зовсім іншого Андрія Белова – не військового, а задуманого чоловіка.

Татова відпустка дуже швидко минула, мама накупила багато смаколиків, спакувала їх в коробки, адже назад батько повертався на волонтерській машині, тому мав можливість взяти щось смачненьке не лише собі, а й іншим хлопцям. Пролунав дзвінок, батько швидко підвівся. Зелений позашляховик вже стояв під

нашою хатою, батько нас обняв, поцілував. Пам'ятаю, що мама дуже плакала, ще більше ніж, коли він їхав вперше. Тато повитирав її сльози, обняв і сказав, щоб не переживала, що дуже нас всіх любить, все буде добре, як доїде - передзвонить. Мені було страшно, бо я тепер добре розумів, куди він їде. Батько дзвонив по дорозі, виходив на відеозв'язок. Машина по дорозі ламалась, тому вони їхали чотири дні, але заїхали. Через три дні батько повідомив, що йде на завдання, зв'язку з ним не буде мінімум сім днів. Я тоді дуже переживав, але тато передзвонив, як і домовлялися. Через два дні сказав, що готується до виходу на завдання знову, мама обурювалась, що дуже швидко, але у відповідь отримала, що все буде 4.5.0 (все буде ок).

Першого квітня знову дзвінок, що йде на завдання. Тоді мене зібрав такий страх, було видно, що мама з Ангеліною також дуже переживають. Минуло сім днів, дзвінка не було, мама передзвонила до тих хлопців, що з ним служили, чіткої відповіді не отримала. Дев'ятого квітня біля нашої брами зупинилась військова машина, з якої вийшло двоє чоловіків, мама вибігла, і я почув крик, а далі слова, які зруйнували наше життя: «Андрій Белов загинув 7 квітня в Костянтинівці, виконуючи бойове завдання». Я б усе віддав, щоб ніколи цього не чути. Щоб не чути вночі схлипування матері і не бачити мокрої від сліз подушки. Похорон відбувся 11 квітня в с. Шоломинь. Я думав, що не витримаю, від мене забрали частинку моєї душі – мого батька. Мама дуже плакала, але склалось враження, що заспокійливі трохи гальмували її свідомість. Було багато людей, багато співчували, були й такі, що обговорювали, як ми будемо жити, коли отримаємо від держави мільйони. Мені хотілось кричати, що ніхто не розуміє болю дитини, яка втратила свого батька, жодні гроші світу мені його не замінять.

Моя мрія – подорож навколо світу з сім'єю на моє повноліття ніколи не здійсниться.

Коли приходжу на цвинтар, то думаю скільки горя нам приніс москаль, скільки людей загинуло через нездорову уяву якогось карлика. Але я знаю, ми

переможемо, адже за нашу свободу ми платимо дуже високу ціну – людські життя.

Батько навчив мене стріляти і ніколи не здаватись. У національно-патріотичній грі «Сокіл» («Джура») на обласному етапі я став найкращим в стрільбі - 40 попадань із 40. Коли стріляв, то думав про батька. Коли настане час - не роздумуючи стану на захист своєї Батьківщини.

Я пишаюся своїм батьком Андрієм Беловим. Вічна слава героям України!

Смерть проклятим ворогам!

*****

Львів. Гарнізонний храм святих апостолів Петра і Павла. Плаче небо, душу розриваючи, грає орган, прощаючись з новітніми героями України.

Паралельна вулиця. Звучить російська музика, чути російську огидну мову. Здорові бугаї безтурботно попивають міцні напої.

Марсове поле ... Більше десятка свіжовикопаних могил, серед загиблих - жінки, чоловіки, дехто зовсім юний.

Місце спокою, болю та жертвності українського народу. Немає українського міста чи села, де б на цвинтарі не майорів жовто-блакитний стяг, вшановуючи пам'ять героїв України.

Я знаю, що пам'ять про них буде жити вічно, а вклад у перемогу нашої держави безцінний.

Я вірю, що одного ранку я прокинуся і почую, що здійснилась мрія кожного свідомого українця: «Ми перемогли», і кожного кого шукають - той знайдеться, кожен хто в полоні - повернеться, кожен, що чекає - дочекається, в кожній сім'ї пролунає щасливий сміх та сльози радості, а найголовніше - світ заживе без москаля.

А поки що «Смійся, лютий враже! Та не дуже, бо все гине, - Слава не поляже.

Не поляже, а розкаже, Що діялось на українській землі...»

Що з нами робили кляті москалі...

Мій батько

Львів. Марсове поле. Ціна свободи ...

